

HELDERSEWEG EN PASVELDWEG

.....

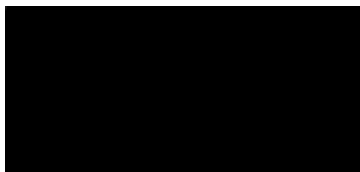
Ecologie

Rapportage aanvullend ecologisch onderzoek

Helderseweg en Pasveldweg te Overloon

Opdrachtgever

Rapportnummer

17743.009

Versienummer

D1

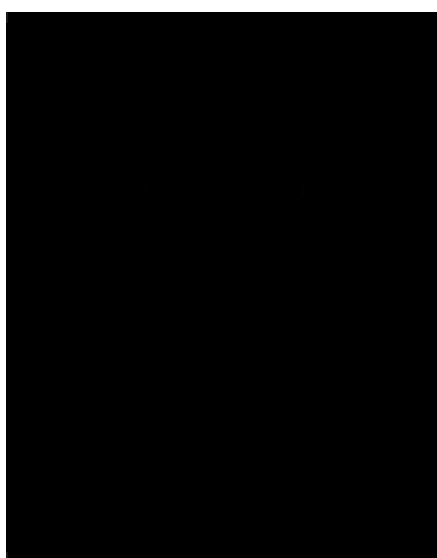
Status

Eindrapportage

Datum

16 juni 2022

Vestiging

Opsteller

Paraaf

Kwaliteitscontrole

Paraaf

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	2
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK.....	3
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	4
5	ONDERZOEKSRESULTATEN.....	5
	5.1 Steenuil.....	5
	5.2 Das	5
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	6
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	7

1 INLEIDING

█ heeft van █ opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullende inspectie naar steenuil en das in de directe omgeving van de onderzoekslocatie aan de Helderseweg en Pasveldweg te Overloon.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in april 2022 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 17743.004, d.d. 22 april 2022).

█ is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 56.500 \text{ m}^2$) ligt aan de Helderseweg en Pasveldweg, te Overloon. De coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie bedragen $X = 193.387$ en $Y = 397.864$. In figuur 1 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 1. Luchtfoto onderzoekslocatie (wit omlijnd) en directe omgeving.

De onderzoekslocatie betreft een maïsakker grenzend aan de rand van Overloon. Op het perceel zijn twee eiken aanwezig, één op de westelijke grens van het perceel en één midden op het perceel. Het perceel wordt omsloten door de Zandstraat (ten westen), de Pasveldweg (ten oosten) en de Helderseweg (ten zuidoosten). Langs de Zandstraat en de Pasveldweg zijn bomenlanen aanwezig. Aan de noordzijde grenst het perceel aan struweel en tuinen van woningen. Ten noordoosten van de onderzoekslocatie is de bebouwde kom van Overloon gelegen. Ten zuiden en westen van de onderzoekslocatie bevindt zich het agrarische buitengebied. Op 600 meter ten zuidwesten ligt een bosgebied.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De initiatiefnemer is voornemens verschillende typen woningen en bijbehorende parkeergelegenheden te realiseren op het perceel. Het concept plan is weergegeven in figuur 2. Hierbij is het uitgangspunt om de bomen op het perceel te behouden.

Figuur 2. Het concept plan voor de herontwikkeling van het perceel (Bron: Bouwmij Janssen).

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Uit de quickscan blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming er op sommige punten meer informatie is benodigd:

Tabel 1. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	mogelijk	nee	nee	buiten het broedseizoen starten met de werkzaamheden of vooraf broedvogelin-spectie uitvoeren
	jaarrond beschermd	ja	mogelijk	ja	mogelijk	aanvullend onderzoek naar de steenuil benodigd
Vleermuizen	verblijfplaatsen	in directe omgeving	nee, mits*	nee, mits*	nee, mits*	*rekening wordt gehouden met verlichting richting de bomen met holtes in de bomen-laan ten westen (Zandstraat)
	foerageergebied	in directe omgeving	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	in directe omgeving	nee, mits*	nee, mits*	nee, mits*	*rekening wordt gehouden met verlichting richting de bomenlanen ten oosten (Pas-veldweg) en westen (Zandstraat)
Grondgebonden zoogdieren	licht beschermd	ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van soorten als konijn, haas en diverse muizen-soorten
	streng beschermd	ja	mogelijk	ja	mogelijk	aanvullend onderzoek naar das benodigd
Amfibieën		minimaal	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander

Soortgroep	Geschied habitat	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen*
Reptielen	nee	nee	nee	nee	-
Vissen	nee	nee	nee	nee	-
Libellen en vlinders	nee	nee	nee	nee	-
Overige ongewervelden	nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten	nee	nee	nee	nee	-

Ten aanzien van de steenuil is direct grenzend aan de onderzoekslocatie (in de tuin van de woning aan Pasveldweg 8) een nestkast voor steenuil waargenomen. Indien deze nestkast in gebruik is, kan door de voorgenomen ingrep verstoring van de nestlocatie optreden.

Ten aanzien van de das kan de onderzoekslocatie dienen als foerageergebied voor eventueel in de omgeving verblijvende dassen. Indien dit het geval is kan de voorgenomen ingrep leiden tot een afname van essentieel foerageergebied van de das.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

Steenuil

Voor het onderzoek naar de steenuil is een sporeninspectie uitgevoerd. Hierbij is de nestkast in de tuin van de woning aan Pasveldweg 8 intern onderzocht op sporen als uitwerpselen, ruiveren en braakballen. Bij het aantreffen van sporen afkomstig van de steenuil kan worden gesteld dat de nestkast in gebruik is door deze soort. In dat geval is er sprake van het nemen van mitigerende maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan, welke voorgelegd dienen te worden bij de provincie Noord-Brabant middels een ontheffingsaanvraag.

Das

Ten aanzien van de das zijn de voor de das aantrekkelijke plekken (bos(randen), bosschages, hoogteverschillen, akkers en weilanden) in de omgeving van de onderzoekslocatie (binnen 1,5 kilometer rondom de onderzoekslocatie) onderzocht op sporen, om de aanwezigheid van de das binnen de onderzoekslocatie vast te stellen dan wel uit te sluiten. Hierbij is gelet op de aanwezigheid van burchten, dassenpijpen en sporen als wissels, prenten, latrines, mest- en snuitputjes. De optimale periode voor het uitvoeren van sporenonderzoek is tot en met mei, of vanaf september. Bij het ontbreken van sporen kunnen negatieve effecten ten aanzien van de das worden uitgesloten. Bij het aantreffen van bovengenoemde sporen is aanvullend onderzoek naar de das benodigd.

De inspectie voor zowel de das als de steenuil is uitgevoerd op 31 mei 2022.

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Steenuil

Uit de inspectie van de nestkast aan de Pasveldweg 8 te Overloon (figuur 3) is gebleken dat deze kast in gebruik is door een holenduif. Dit exemplaar kwam gedurende de inspectie uit de kast vliegen waarna hij in de omgeving bleef en later weer terug de kast in vloog. Hieruit kan geconcludeerd worden dat er geen steenuil aanwezig is in deze nestkast.

Figuur 3. Nestkast aanwezig in de achtertuin van Pasveldweg 8.

5.2 Das

Het gebied zoals weergegeven in figuur 4 is onderzocht op de aanwezigheid van sporen van de das. Binnen dit gebied zijn geen sporen van de das aangetroffen, waardoor het gebruik van de das van de onderzoekslocatie kan worden uitgesloten.

Figuur 4. De onderzoekslocatie (wit omlind) en het gebied wat is onderzocht op sporen van de das (groen).

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Steenuil

De steenuil en zijn leefgebied zijn beschermd volgens artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. De soort staat tevens vermeld in de EU-vogelrichtlijn. De nesten van steenuilen zijn het hele jaar beschermd en vallen onder categorie 1 van vogelnesten: 'nesten die behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- of voortplantingsplaats'.

Uit het verrichte onderzoek is gebleken dat er geen vaste rust- of voortplantingsplaats van de steenuil in de directe omgeving van de onderzoekslocatie aanwezig is. Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden is daarom geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de steenuil. De werkzaamheden kunnen daarom uitgevoerd worden zonder daarbij vaste rust- of voortplantingsplaatsen van steenuilen te verstoren, te beschadigen of te vernielen.

6.2 Das

De das is een beschermde inheemse diersoort en is tevens opgenomen in onderdeel A, behorende bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a, van de nationaal beschermde dier- en plantensoorten volgens de Wet natuurbescherming. Het is verboden vaste voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen of vernielen. Ook alle noodzakelijke onderdelen in het leefgebied, die voor de ecologische functionaliteit noodzakelijk zijn, vallen onder de beschermende bepalingen van art 3.10.

Gezien er geen vaste rust- of voortplantingsplaats voor de das op de onderzoekslocatie aanwezig is en de onderzoekslocatie geen deel uit maakt van essentieel foerageergebied van in de omgeving levende dassen, is er geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de das als gevolg van de werkzaamheden. De werkzaamheden kunnen uitgevoerd worden zonder verdere maatregelen te treffen ten aanzien van de das.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

█ heeft in opdracht van █ een aanvullende inspectie naar steenuil en das uitgevoerd op en in de directe omgeving van de onderzoekslocatie aan de Helderseweg en Pasveldweg te Overloon. Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in april 2022 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 17743.004, d.d. 22 april 2022). De initiatiefnemer is voornemens verschillende typen woningen en bijbehorende parkeergelegenheden te realiseren op het perceel.

Uit de aanvullende inspectie is gebleken dat de onderzoekslocatie geen beschermde functie heeft voor zowel de das als de steenuil. De werkzaamheden kunnen uitgevoerd worden zonder verdere maatregelen te treffen ten aanzien van deze soorten.

Wel dient buiten het broedseizoen gewerkt te worden ten aanzien van algemene broedvogelsoorten, tenzij door middel van een broedvogelinspectie is bevestigd dat er geen broedgevallen aanwezig zijn op de onderzoekslocatie. Deze inspectie dient kort voorafgaand aan de werkzaamheden te worden uitgevoerd (< 4 dagen), anders bestaat de kans dat er alsnog vogels tot broeden komen op het terrein/binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Daarnaast dient additionele verlichting van de bomen langs de Zandstraat en Pasveldweg, zowel tijdens de bouw als in de toekomstige fase, te worden voorkomen. Dit ten aanzien van eventuele vleermuizen die gebruik maken van deze bomenlaan. (zie quickscan, rapport 17743.004, d.d. 22 april 2022).

█
Boxmeer, 16 juni 2022

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Broedseizoen

Voor het broedseizoen staat in de wet geen vaste periode. De looptijd verschilt per soort en varieert per jaar. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 augustus.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of voortplantingsplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Een mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kan sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door groepjes vrouwtjes en jongen gebruikt, in de kraamperiode door individuele mannetjes.

